

РЕШЕНИЕ

№ 353

гр. ХАСКОВО, 13.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, VII-МИ СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Г. Г. Г.ЕВ

при участието на секретаря ДИМИТРИЙКА Й. Х.
като разгледа докладваното от Г. Г. Г.ЕВ Гражданско дело №
20225600100564 по описа за 2022 година

Производството е по реда на Глава XIII от ГПК

Обстоятелства по исковата молба

Делото образувано по искова молба предявена от от Г. Х. П., ЕГН:*****, от гр. Свиленград, Хасковска област против ЗАД „ДаллБогг:Живот и Здраве“, ЕИК***** гр. София, бул. „Г.М.Д.“ №1, с която се иска да се осъди ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“, гр. София, бул. „Г.М.Д. № 1, ЕИК ***** да заплати на Г. Х. П., от гр. Свиленград, ЕГН ***** сумата от 25 200,00 лева -частичен иск от цялата сума в размер на 40 000,00 лв., представляваща застрахователно обезщетение за претърпените неимуществени вреди (болки, страдания и неудобства от причинено физическо и психично разстройство на здравето й), в резултат на настъпило застрахователно събитие на 24.04.2020 г. - ПТП, причинено от С. А. Г., гр. Свиленград, ЕГН ***** при управление на лек автомобил, „*****“ с рег. № ***** и притежаващ валидно сключена застраховка "Гражданска отговорност", съгласно полица ВС/30/119003452319, валидна до 20.12.2020 г., ведно с присъждане на законната лихва, считано от 06.07.2021 г. датата на изпадане в забава (отказът) на застрахователното дружество по смисъла на чл. 497, ал. 1 от КЗ до окончателното изплащане на дължимите се суми.

За да обоснове предявената претенция ищцата сочи, че на 24.04.2020 г. около 08:30 часа управлявала лек автомобил „*****“, рег. № ***** по път 1-8 (ул. „Г. Райчев“) с посока от кръстовището с ул. „Княз Борис I“ към кв. „Гебран“, гр. Свиленград. При кръстовището с ул. „Крайречна“ (срещу бензиностанция „Евро ойл“) е подала ляв мигач и съответно е спряла, за да пропусне насрещно движещите се автомобили преди да завие. Внезапно е

била ударена от движещия се зад нея лек автомобил „*****“ с рег. № *****, управляван от С. А. Г., гр. Свиленград, ЕГН *****, при което се удря в движещия се срещу нея лек автомобил „*****“ с рег. № *****. В следствие на ПТП е претърпяла мозъчно сътресение с временна загуба на съзнание, натъртвания и болки в областта на шията, гърдите и корема причинени от поставения предпазен колан и камшичния удар.

П. сочи, че с линейка е била откарана до МБАЛ - Свиленград ЕООД, където са били извършени изследвания и е била хоспитализирана за 4 дни. След изписването от болницата е било нужно време да отшумят травмичните увреждания, причинени от предпазния колан, а лечението на мозъчното сътресение е продължило до 01.07.2020 г. Все по-често я е боляла главата, получавала е световъртежи и гадене, тъй като са се обострили съществуващите ѝ заболявания - вторична епилепсия.

Ищцата твърди, че в следствие на произшествието претърпяната контузия на главата, която травма е задълбочила (обострила) заболяванията, от които е страдала преди ПТП са довели до инвалидизацията ѝ през февруари 2021 г. Освен това са налице и психически травми (страдания), изразяващи се в страх да управлява МПС, разсеяност, липса на концентрация, временна загуба на памет при стресови ситуации.

За извършеното деяние било образувано досъдебно производство № 138/20 по описа на РУ гр. Свиленград, пр.пр. № 407/2020 г. по описа на РП Свиленград, което е прекратено на основание чл. 343, ал. 2 от НК с Постановление от 05.11.2020 г. Отговорността на виновния водач е ангажирана за това, че при управление на лек автомобил ***** с рег. № ***** не спазва необходимата дистинкция, в следствие на което реализира ПТП, като удря МПС „*****“ с рег. № *****, които в следствие на изместването се удря в движещия срещу него „*****“ с рег. № *****, съгласно Наказателно постановление № 20-0351-001086 от 25.11.2020 г. на Началник група към ОДМВР Хасково, РУ Свиленград, влязло в законна сила на 10.12.2020 г.

Автомобилът „*****“ с рег. № *****, управляван от виновния водач имал валидно сключена застраховка Гражданска отговорност, полица № ВС/30/119003452319, валидна до 20.12.2020 г., сключена със ЗАД ДаллБогг: Живот и Здраве, гр. София. По силата на тази застраховка и на основание разпоредбите на Кодекса за застраховането, твърди ищцата застрахователя е длъжен да покрие виновно причинените от застрахования автомобил при управлението му вреди на трети лица.

Посочените по - горе неимуществени вреди - болки, страдания и неудобства от получените травми, както и психичните травми, причинени вследствие ПТП настъпило на 24.04.2020 г., като ги съобразява с обществения критерий за справедливост, залегнал в нормата на чл. 52 от ЗЗД и практиката по неговата приложимост, както и с предвидените в закона лимити на отговорност на застрахователя, П. оценява на сумата от 40 000,00 лв.

Исковата претенция, която се предявява с настоящата искова молба е частична - в размер на 25 200 (двадесет и пет хиляди и двеста) лева.

Ищцата сочи, че при спазване на изискванията на Кодекса за застраховането, на 09.04.2020 г. подаде молба в ответното застрахователно дружество със съответните приложения, да бъде заплатено застрахователно обезщетение за претърпените от процесното ПТП неимуществени вреди.

Били изискани допълнителни документи, предоставени от нея на 22.06.2021 г., но на 07.07.2021 г. ѝ бил връчен изричен отказ за плащане.

Ответната страна сочи, че исковата претенция е неоснователна и недоказана, както по основание, така и по размер, с оглед на което се иска да се отхвърли изцяло и да се присъди на ответното дружество направените на основание чл. 78 от ГПК и сл. в настоящото производство разноски, в това число и за юрисконсултско, респ. адвокатско възнаграждение.

Прави се евентуално искане в случай, че се приеме иска за основателен, да не се присъжда обезщетение за неимуществени вреди в пълния претендиран размер, доколкото искът за неимуществени вреди в размер на 25 200 лв., частичен от 40 000 лв. е прекомерно и необосновано завишен, а и с оглед на направените възражения за съпричиняване на ПТП и на вредоносните последици, изразяващи се в тръгване и внезапно спиране и неизползване на предпазен колан от ищцата като водач.

Застрахователят не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение със ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД по отношение собствеността и ползването на лек автомобил „*****“ с рег. № ***** по силата на застрахователна полица № ВС/30/119003452319, със срок на действие от 00:00 ч. на 21.12.2019 г. до 23:59 ч. на 20.12.2020 г. към датата на ПТП.

Ответникът оспорва вината на водача на лек автомобил „*****“ с рег. № ***** за настъпване на процесното ПТП, както и механизма на настъпилото ПТП, както е описан в исковата молба. Ищцата като водач на л. а. „*****“ с рег. № *****

първо е потеглила, за да навлезе в кръстовището, а след това е спряла внезапно, респ. изначално е спряла внезапно и това е поставило в невъзможност застрахованият в дружеството водач да спре преди да удари отзад автомобила на ищцата. Водачът на застрахованото в ответното дружество МПС не е нарушил правилата за движение, обективирани в ЗДвП и ППЗвП, т. е. противоправното поведение, което е един от елементите, изграждащи фактическия състав на „деликта“ по смисъла на чл. 45 от ЗЗД липсвало. Следователно не може да бъде ангажирана отговорността на ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ АД, доколкото тя е функционално обусловена от отговорността на причинителя на вредата.

Нямало влязла в сила осъдителна присъда срещу водача на лек автомобил „*****“ с рег. № *****, която по силата на чл. 300 от ГПК да обвързва гражданския съд относно авторството на деянието и неговия механизъм, респ. вината за същото.

Дружеството оспорва да се е осъществила която и да е от предпоставките на деликтната отговорност, както и твърдението, че изключителна вина за настъпилия пътен инцидент има водачът на лек автомобил „*****“ с рег. № ***** - С. А. Г..

В условията на евентуалност и в случай, че се приеме, че вина за пътния инцидент има С. Г., то прави довод се съобрази и значителното съпричиняване от страна на ищцата като водач на лек автомобил „*****“ с рег. № *****, изразяващо се в потегляне и внезапно спиране на кръстовището, респ. изначално внезапно спиране, което не е позволило на застрахования в дружеството ни водач

да спре и да предотврати пътния инцидент.

Дружеството сочи, че ищцата е допринесла и за настъпването на телесните увреждания, тъй като не е била с поставен предпазен колан, с който бил фабрично оборудван л. а. „*****“ с рег. № *****, като с това си поведение е нарушила чл. 137а от ЗДвП. Ищцата е получила обезщетение от своя работодател или от друг застраховател за претърпяната от нея в резултата на процесното ПТП трудова злополука. Видно от представените с исковата молба писмени доказателства - болнични листове, е че процесното ПТП е признато за трудова злополука.

Оспорва се наличието на невъзстановени вреди у ищцата предвид твърдението, че същата е получила обезщетение от своя работодател, респ. неговия застраховател по застраховка „Трудова злополука“, тъй като процесното ПТП е признато за трудова злополука по отношение на ищцата, видно от представените с исковата молба писмени доказателства. В този смисъл не може ищцата да получи обезщетение два пъти за едно и също нещо, а двете обезщетения, при доказаност на исковете по настоящото дело не следвало да се кумулират. Такава била константната съдебна практика.

Ответното дружество сочи, че основен принцип в правото, изведен от забраната за допускане на неоснователно обогатяване, е, че кредиторът не може да получи плащане, а длъжникът да изпълни два пъти за едно и също нещо. Този принцип намира приложение и на плоскостта на непозволеното увреждане, където правилото на чл. 45 ЗЗД повелява, че делинквентът дължи на увредения репарирание на вредите такива, каквито последният е претърпял като пряко и непосредствено произтичащи от неговото виновно и противоправно поведение. Задължението, което едно лице поема по силата на договор, в случая застрахователя, да обезщети увредения от деликта, е за изпълнение вместо прекия причинител на вредата в рамките на отговорността, която носи последният. Независимо от основанията за плащане на обезщетяване подлежат едни и същи вреди и доколкото репарирането им се дължи в паричен еквивалент, при едно или повече задължени лица вместо делинквента, отговорността на всеки от тях поотделно и общо не би могла да надвиши действителния размер на претърпените от деянието вреди, които поначало дължи да обезщети причинителят на вредата. Плащането, извършено от едно от задължените по този начин лица, погасява правото на увредения да търси същото или по-високо по размер обезщетение за вече репарираните вреди от останалите.

Застраховките „Живот“ и „Злополука“ по дял трети чл. 438, ал.1 и чл. 459 от КЗ твърди ответникът, имат доброволен и личен характер - застрахованият предварително уговаря със застрахователя при настъпването на дадено събитие да бъде изплатена от последния (лично на застрахования или на трето лице) определена сума пари. Такива застраховки съгласно разпоредбата на чл. 441, ал.2 КЗ било допустимо да бъдат сключвани групово от работодател, при които бенефициери са неговите работници и служители, а техен предмет са животът, здравето и работоспособността им. Тези застраховки нямали пряко обезщетително действие, доколкото при проявлението на съответното застрахователно събитие не се дължи компенсирането на настъпилите вреди в размера, в който са причинени, а плащане на изначално уговорена сума. Поради липса на такова действие е допустимо да бъдат кумулирани обезщетенията по тези застраховки с обезщетения, платими с цел репарирание на настъпилия вредоносен резултат.

В случаите на платена на увредения на основание сключена такава лична застраховка „Живот“ или „Злополука“ застрахователна сума, тя не се приспада от обезщетението, дължимо от причинителя на вредата или от застрахователя по риска „Гражданска отговорност на автомобилистите“, или от Гаранционния фонд, или от работодателя на увреденото лице. В този смисъл е и разяснението, дадено в т.2 от ППВС №1/25.05.1961 г., в което се посочва, че получената от увредения застрахователна сума по лична застраховка „Живот“ или „Злополука“ не подлежи на приспадане от обезщетението по чл. 45 ЗЗД.

Ответникът твърди, че специфичен вид застраховка срещу събития, свързани с живота, здравето и телесната цялост на физическите лица представлява застраховка „Трудова злополука“, която работодателят е задължен да сключи за определена категория работници и служители по силата на чл. 52 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд във връзка с Наредбата за задължителното застраховане на работници и служители за риска „Трудова злополука“. Със сключването на такава задължителна групов застраховка работодателят обезпечава собствената си обезщетителна отговорност по чл. 200 КТ за вреди, причинени на негов работник или служител при и по повод изпълнението на задължението му. Поради това и предвид факта, че платимата по такава застраховка застрахователна сума, от една страна, обезпечава отговорността на работодателя, а, от друга страна, цели да обезщети работника или служителя, същата, след като вече е била заплатена от застрахователя в полза на увредения на основание чл. 200, ал.4 КТ, се приспада от дължимото от работодателя обезщетение за пълния размер на вредата от злополуката. Доколкото част от дължимото му обезщетение за вредата е било погасено по този начин, увреденият би могъл да получи от всяко от останалите задължени лица само остатък. Това означава, че когато претендира обезщетение за вредите от някое от задължените спрямо него лица, посочени по-горе, след определяне на точния размер на същото, от него следва да се приспадне вече получената по силата на покритата имуществена отговорност на работодателя сума. В този смисъл били решение № 116/03.07.2017 г. по т. д. № 1921/2016 г. на ВКС, ТК, 1 ТО. Доколкото в настоящия случай касаел гореочертаната хипотеза и изплатеното от работодателя на ищцата обезщетение е за трудова злополука по чл. 200 от КТ, респ. по задължителна застраховка „Трудова злополука“, в случай, исковите на Татяна Илчева следвало да бъдат отхвърлени изцяло поради пълното репарирание на претърпените от нея вреди, а в случай, че предявените искове за доказани по основание и размер, от определеното от съда за справедливо застрахователно обезщетение по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ следвало да бъде приспаднато задължително вече платеното такова.

Застрахователят оспорва и размера на търсеното с исковата молба застрахователно обезщетение за неимуществени вреди. Същото не отговаря застрахователната и съдебната практика по аналогични случаи към процесния период, не са взети предвид критериите, запълващи със съдържание понятието за „справедливост“ по смисъла на чл. 52 от ЗЗД, както и характера и вида на реално настъпилите телесни увреждания, респ. продължителността и интензивността на болките и страданията.

Ответникът оспорва и твърдението, че ищцата в резултат на процесното ПТП: е изпаднала в безсъзнателно състояние; е обострили се съществуващи

преди това заболявания, като твърдяното от нея инвалидизиране се дължало на предшествашите ПТП операции; получила психически травми, страх да управлява МПС, загуба на памет при стресови ситуации, световъртеж с гадене, болки в главата, които отново се дължали на предходни на ПТП операции. че лечението на мозъчното сътресение продължило до 01.VII.2020 г.

Предявени са обективно съединени иски с правно основание 432 ал. I от Кодекса на застраховането акцесорна претенция върху основната за изплащане на законна лихва с правно основание чл.86 от ЗЗД.

Факти по делото

Безспорно по делото е прието между страните настъпването на процесното пътно-транспортно произшествие като част от приетия за окончателен доклад. Така на 24.04.2020 г. около 08:30 часа ищцата Г. Х. П. при управление на лек автомобил „*****“, рег. № ***** по път 1-8 ул. „Г. Райчев“ в посока от кръстовището с ул. „Княз Борис I“ към кв. „Гебран“, гр. Свиленград, при кръстовището с ул. „Крайречна“ срещу бензиностанция „Евро ойл“ подала ляв мигач и е спряла, за да пропусне насрещно движещите се автомобили преди да завие. При спирането била била ударена от движещия се зад нея лек автомобил „*****“ с рег. № ***** , управляван от С. А. Г., гр. Свиленград, ЕГН ***** , при което се ударила и в движещия се срещу нея лек автомобил „*****“ с рег. № ***** . В тази насока са и представените по делото констативен протокол за ПТП с пострадали лица №5 от 24.IV.2020 г. изготвен от мл.автоконтрольор към МВР, така и постановление от 05.XI.2020 г. с което е прекратено наказателното производство по ДП №138/2020 г. на РУМВР-Свиленград водено по случая за престъпление по чл.343 ал. I б. „Б“ вр. с чл.342 ал. I от НК на основание чл.343 ал. II от НК и чл.24 ал. I т.9 от НПК-поради причинено разстройство на здравето извън чл.128 и чл.129 от НК, така и поради изрична декларация на ищцата, че желае наказателното производство по отношение на С. А. Г. да се прекрати.

С наказателно постановление №20-0351-001086/25.XI.2020 г. на ОДМВР-Хасково на С. А. Г. е на основание чл.179 ал. II пр.2 от ЗДвП е наложена „Глоба“ от 200 лв.

По делото е представено експертно решение №0248 от 019/10.III.2022 г. на ТЕЛК към МБАЛ Свиленград с което Г. П. е изведена 70% трайна намалена неработоспособност, водеща диагноза епилепсия и общо заболяване вторична епилепсия. Съобразно болничен лист на МБАЛ Свиленград ищцата е била в отпуск от 24.IV.2020 г. до 27.V.2020 г. на основание мозъчно сътресение без открита вътречерепна травма с посочена трудова злополука по чл.55 ал. II и посочено 4 дни болнично и 30 дни домашно-амбулаторно лечение. С друг болничен лист на МБАЛ Свиленград ищцата е в отпуск на същото основание от 28.V.2020 г. до 11.VI.2020 г. за 15 дни домашно лечение, продължен за още 20 дни до 01.VII.2020 г.

Съобразно епикриза на МБАЛ Свиленград П. е постъпила в болничното заведение на 24.IV.2020 и е изписана на 27.IV.2020 г. с поставена окончателна диагноза контузия на главата, мозъчно сътресение. Приложени са по делото и всички документи от болничния престой на ищцата.

На 09.IV.2021 г. П. отправя искане до ответникът да и изплати обезщетение в размер на 40 000 лв. обезщетение за претърпените вселдствие инцидента неимуществени вреди.Дружеството изисква допълнителни документи по преписката,които са получени от същото. На 06.VII.2021 г. застрахователят обективира отказ да изплати обезщетение.

Представена е по делото застрахователна полица №0501160201800002/08.V2018 г. на „ОЗК-Застраховане“ АД по която е застрахован Агенция за социално подпомагане за рискове трудова злополука,териториално покритие за цялата страна и по чл.55 ал.І и ал.ІІ от КСО за служителите на агенцията с краен период на действие08.V.2020 г.В писмото на АСП,ДСП-Свиленград се посочва,че службата не разполага с информация за платени обезщетения по тази застраховка на Г. П..

Съобразно разпореждане №Ц5104-26-8/14.V.2020 г. на НОИ-ТП-Хасково на основание чл.60 ал.І от КСО декларираната от осигурителя ДСП-Свиленград злополука станала с Г. П. на 24.IV.2020 г. се приема за трудова по чл.55 ал.ІІ от КСО.

Свидетелката Жанета Евдокимова Митева установи,че били приятелки с ищцата,като разбрала от други лица за станалия инцидент с нея,като веднага я потърсила по телефона,но не могла да се свърже.Чули се следобедна на същия ден,като П. била със забавен говор,притеснена,казала ѝ че много ѝ боли главата.Преди около 15 години ищцата претърпяла операция на мозъка зарази налична киста,сред което родила второ дете,редовно ходела на съответникте прегледи за това и поддържала лечение и досега.След претърпениия инцидент обаче състоянието ѝ разко се влошило,като Митева дори ѝ спестявала,състоянията в които изпадала.Зачестили случаите при които П. изключвала всичко,което я заобикаля,правела странни движения,които отшумявали до 5-6 минути,като нямала съзнание за това.Преди ПТП П. нямала такива състояния.Около шест месеца след инцидента ищцата не била в много адекватно състояние,не можела да и гледа домакинската работа,ангажиментите като съпруга и майка.Била се затворила,станала по – предпазлива,въпросните кризи я смущавали и притеснявали.Трябвало да изминат около 6-8 месеца докато я усетят,че била предишния човек-весел и приятен за общуване.През цялото това време била затворена,мълчалива.Към настоящия момент провеждала лечение,била добре,работела и шофирала.

Свидетелят С. А. Г. изведе,че участвал в процесното ПТП,като управлявал МПС „*****“.Предната кола спряла,той не могъл и станала катастрофа.Били на Т-образно кръстовище,не видял знаци и маркировка,които да указват скорост и предимство.Г. не помнел на какво разстояние се движел зад колата преди него,скоростта му била 50-60 км/час.Не можел да определи скоростта на движещата се преди него кола.Същата подала мигач и спряла за да направи ляв завой,но свидетелят не може да си спомни внезапно или плавно било спирането.Времето било слънчево,пътят бил сух.Г. ударил предната коля в задната ѝ част,при което му изскочила въздушната възглавница,след което слезнал да види водача ѝ,но и той бил в шок,като не помни дали П. имала сложен предпазен колан.На мястото на инцидента имало двупосочен път,но без уширение за завиващите на ляво.

Вещото лице по приетата от съда съдебно автотехническа експертиза извежда,че управляния от ищцата автомобил в момента на ПТП „*****“ бил

фабрично оборудван с триточкови предпазни колани,вкл.и на мястото на водача като модел,без да има информация в този момент дали конкретния автомобил е били с изправни такива.

Първоначалния удар на водения от ищцата автомобил бил заден кос с доминираща преносна инерционна сила в посока обратна на посоката на ударния импулс.Върху тялото на П. следователно действала ударна преносна инерционна сила в посока косо назад и под малък ъгъл надясно спрямо МПС.При подобен удар от дясно функциите на предпазните колани не са така ефикасни,което води до възможността тялото да се измества и да установява контакт с повърхности от купето- в случая подглавника на предна лява седалка и в дясно-облегалк на предна дясна седалка.При липса на обезопасителен колан тялото на ищцата при този удар би се преместило косо назад и под малък ъгъл надясно спрямо автомобила с установяване контакти , разположени назад и дясно от позицията.

При втория удар на лек автомобил „*****“ с лек автомобил „*****“ върху тялото на ищцата е въздействала ударна сила в посока косо напред и под малък ъгъл наляво спрямо автомобила.В този случай при поставен обезопасителен колан тялото на П. би се задържало на седалката,но може да се осъществи контакт на крайниците с детайли от интериора и с възможност за получаване на травми по протежение на колана.При липса на поставен обезопасителен колан би се стигнало до контактуване на тялото на ищцата с детайли от интериора на автомобила разположени напред и в ляво.

Вещото лице извежда и че при поставен и без поставен колан в конкретния случай биха се получили травми по предната частта на гръдния кош на ищцата и главата ѝ.Експертизата установява и наличната маркировка на мястото на инцидента-двупосочно движение на пътя с разделителна непрекъсната линия,пътен знак „Забранено изпреварването“,“Път с предимство“ и „Стоп“.Въщето лице сочи и че към момента на инцидента е нямало натоварен трафик на мястото на възникване на ПТП,като тав са били само тримата участници в същото.

Мястото на удара се посочва между първите два автомобила е на 7.20 м. след ориентира 1/ръб на отводнителен канал/ по дължина,на около 2 метра в дясно от този ориентир,настъпил в дясната лента за движение в негова посока,след което водения от ищцата автомобил се е придвижил напред и в ляво в лявата лента за движение,където последва удар с другия автомобил „*****“.Експертизата извежда и че в момента на удара скоростта на лек автомобила „*****“ воден от ищцата била 0 км/час,а тази на „*****“-68.4 км/час.Последния автомобил се движел равномерно с еднаква скорост до момента на удара с автомобила на ищцата/08:55:44часа/,без задействане на спирачки.Преди това водения от П. автомобил е бил установен в средата на дясното лента за движение в 08:55:42 часа,като от 08:55:39 часа,когато се появява на разположена камера,същият е с включен ляв мигач и ясно обозначава предстоящата маневра.,като плавно намалява скоростта/експертизата и разпита на вещото лице Г. С. пред съда в с.з. на 17.VII.2023 г./

Приетата по делото съдебно медицинска експертиза и разпита на вещото лице по същага Х. Е.,извеждат в отговор на поставените въпроси,че непосредствено след злополуката Г. П. е имала световъртеж и оплаквания в болницата в следствие от главоболие и болки в гърдите,шията и корема.Оплакванията от травмата били субективни и бързо преходни,като

нямало медицински критерий, който да посочи интензивността и продължителността на подобни оплаквания, които не се отразили на протичането на предшестващите заболявания. Според вещото лице оплакванията се изчерпват със замаяване и чувство за болка, като поради изминаване на поече от три години от травмата и ако сега има оплаквания, същите не могат да се свържат с нея. Състоянието на П. свързано с предишните ѝ заболявания не е повлияно от травмата от процесното ПТП. Оплакванията на ищцата непосредствено след инцидента от болки в гърдите могат да се дължат на наличието на обезопасителен колан в момента на удара. Установените оплаквания сочели на лека травма-1 точка по ISS-скалата на тежестта на нараняванията, протичаща с главоболие и световъртеж, като могли да се добавят и болки в гърдите, корема и шията. Тези оплаквания били бързопреходни-за около 10-15 дни, още повече, че не били свързани и с нарушения на анатомичната цялост или разстройство на присъща функция.

Вещото лице извежда и че през септември 2003 г. ищцата е претърпяла операция на дермоидна киста в левия слепоочен рок на главния мозък, след което е отключила т.нар. огнищна епилепсия, протичаща с епилептични припадъци и промени в активността на мозъчната кора. Допълнително през ноември 2005 г. ищцата била оперирана по повод доброкачествен тумор на щитовидната жлеза, при което органа бил почти изцяло отстранен, довело до намалена функция на жлезата с произтичащите от това последици на хуморалната регулация на организма. Тези две операции могли да обяснят оплакванията от главоболие, световъртеж, гадене, нарушена концентрация и нарушения на паметта. Непосредствено след удара П. била с отразени 15 точки по Глазгоу кома скала, което сочело, че била в ясно съзнание, като нямало отразяване в документацията, че е имала пълна или частична загуба на спомен за инцидента. Това не изключвало възможността да е претърпяла леко мозъчно сътресение, без качествена промяна в съзнанието, но с последвали оплаквания от световъртеж и главоболие. Вещото лице посочва, че наличието на болки в гърдите е косвен признак за наличието на поставен колан в момента на удара от ищцата. В същата насока били и болките в шията, поради т.нар. висока шийна травма, породена от задържането на тялото от колана към седалката, но налично рязко движение на главата от силите на удара.

Правни съображения

Предявените осъдителни иски по чл.432 от КЗ и по чл.86 от ЗЗД са допустими, с участието на надлежни активно и пасивно легитимирани страни. Ответното застрахователно дружество е застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на процесния автомобил, предизвикал настъпилото ПТП. Като застраховател по това правоотношение ЗАД „ДаллБогг:Живот и здраве“ е пасивно легитимирана страна по претенцията на пострадалото лице, предвид правото му да упражни пряк иск за понесените вреди.

Отговорността на застрахователя при застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите е функционална на деликтната отговорност, т.е. тя е налице дотолкова, доколкото е осъществима отговорността на деликвента, но и дотолкова, доколкото накърненото право на обезвреда на причинени вреди не е защитено с иск по чл.45 от ЗЗД против деликвента.

Осигурената от закона алтернативна защита на това право - с иск по чл.45 от ЗЗД или с иск по чл.432 от КЗ, е предоставена на избор по волята на увредения, но защитеното му право и с двата иска е само едно - на обезвреда за причинени от деликвентна вреди. В настоящия случай ищецът е избрал защита на накърнените права чрез прекия иск против застрахователя. Съобразно текста увреденото лице, спрямо което застрахованието е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“.

По силата на договора за застраховка „Гражданска отговорност“, застрахователят покрива отговорността на застрахованите лица за причинените от тях имуществени или неимуществени вреди на трети лица, ако те са настъпили във връзка с притежаването и използването на МПС. За основателността на предявения иск по делото следва да бъде доказано кумулативното наличие на следните предпоставки: вреди, които стоят в причинна връзка с осъществено застрахователно събитие, наличие на застрахователен договор, по който застрахован е причинителя на вредата. Основен елемент на неправомерното увреждане е вредата. Същата подлежи винаги на репариране, когато е в причинна връзка с противоправно и виновно деяние-да са налице и всички кумулативни предпоставки от фактическия състав на чл.45 от ЗЗД, пораждащи основание за отговорност на прекия причинител спрямо увредения за обезщетяване на причинените вреди. Самият институт на неправомерното увреждане включва в своя фактически състав следните елементи: деяние/действие или бездействие/, вреда, противоправност на деянието, причинна връзка и вина. Отговорността на застрахователя при деликт е гаранционно-обезпечителна и се определя от предмета на имущественото застраховане. В съответствие с правилото на чл.154 ал.1 от ГПК за разпределение на доказателствената тежест в процеса, в тежест на ищеца е да установи, в условията на пълно и главно доказване, противоправното действие на водача на лекия автомобил, причинените му от ПТП болки и страдания, както и връзката между тях. В тежест на ответника е да докаже твърдението си за съпричиняване на вредоносния резултат от ищеца, както и правоизключващи и правопогасяващи възражения чрез допустимите от закона доказателствени средства.

В рамките на производството са безспорни следните обстоятелства - настъпването на пътно-транспортно произшествие-място, време, участници, наличието на валидно съществуващо застрахователно правоотношение към момента на настъпване на произшествието по силата на сключена застраховка „Гражданска отговорност“ между ответното дружество и собственика на автомобила, причинил ПТП.

От събраните по делото доказателства несъмнено се извежда, че каузалната поредица довела до настъпилите увреди у ищцата е породена само и единствено от поведението на застрахования при ответника водач С. А. Г., гр. Свиленград, ЕГН *****, при управление на лек автомобил, „*****“ с рег. № *****.

На 24.IV.2020 г. около 08.55 часа в гр.Свиленград ищцата Г. П. е водела лек автомобил „*****“ по дясното платно по път I-8 км. 365-800, като предварително е заявила намерението си да предприема маневра по ляв завой към ул.“Г. Райчев“ чрез пускане ляв мигач, след което предприема плавно спиране за изчакване на идващ насреща автомобил в лявото насрещно платно

за движение при ясно време и сух път. В този момент зад нея ,по същия път и посока се движел „*****“ с рег. № *****, управляван от С. А. Г., гр. Свиленград със скорост от 68.40 км/час, който без да задейства спирачките се удря в автомобила на изчакващата ищца. От удара същият навлиза в насрещното платно за движение и от своя страна удря идващия от противоположна посока по път I- 8 „*****“. Ситуацията е нагледно и подробно отразена на скицата към заключението по съдебно-автотехническата експертиза.

В тази ситуация ищцата води автомобила си в съгласие с правилата на движение, като своевременно и недвусмислено се обозначава предварително за предприеманата от нея маневра завой на ляво, като изчаква и насрещно идващите МПС. Същата стрикно изпълнява изискванията на чл.77 ал. I от ППЗДвП-убеждава се, че няма забрана за маневрата завой на ляво, че няма да застраши останалите участници в движението и преди да започне маневрата е подала своевременно ясен и достатъчен категоричен за възприемане сигнал със ляв светлинен пътепоказател съобразно чл.77 ал. II от ППЗДвП и чл.28 ал. I т.1 от ЗДвП, като в съгласие с чл.37 ал. I от ЗДвП и чл.84 ал. II изчаква за да пропусне идващия насреща лек автомобил. Поведението на Г. П. съобразно установеното по делото е изцяло в съгласие с предписанията на задължителните правила за движение, относими към конкретната ситуация.

Следва да се посочи и че ищцата е била с поставен предпазен колан, съобразно изискването на чл.137А ал. I от ЗДвП. В тази насока следва да се цени, че същата има болки в гръдната област, които са характерни при поставен предпазен колан, така и наличието на болки в шията, породени от обездвижването на тялото към седалката от колана, което обаче води при процесния удар до рязко движение на шията или до т.нар. т.нар. висока шийна травма. От друга страна получените увреди и оплаквания на П. не кореспондират с непоставяне на предпазен колан. В такава ситуация и при наличните удар от зад на автомобила ѝ, и втори удар с насрещно идващия автомобил, същата би получила значително по различни и интензивни травми по крайници, глава и торс, каквито обаче не са установени. Наличните оплаквания изключват свободно движение на тялото на П. и при двата удара, което сочи, че същата е била с поставен обезопасителен колан. В тази насока двете експертизи по делото и приетата медицинска документация.

От друга страна водачът на „*****“ С. Г. в тази конкретна ситуация води автомобила си с несъобразената скорост от 68.40 км/час с конкретните условия на пътя, за да бъде в състояние да спре пред всяко предвидимо препятствие. Същевременно в съчетание с това нарушение, този водач не е изпълнил и изискването на друг законо императив по чл.23 ал. I от ЗДвП - да се движи на такова разстояние от движещото се пред него друго превозно средство, че да може да избегне удяране в него, когато то намали скоростта или спре рязко. Нарушението на тези законови правила е изцяло в резултат на избора на поведение на С. Г. в конкретната пътна ситуация. Същият не е съобразил, че се движи в населено място с превишена скорост, че не е спазил необходимата дистанция от автомобила на П., за да може при нужда да изпълни законовото си задължение да спре, за да избегне удар в нея. Още повече, че пътят му е бил познат, същият е знаел за наличното кръстовище и че същото няма отбивка за ляв завой, което води до изчакване на завиващите на ляво автомобили да спрат, за да изчакат идващите насреща. Същият е следмало при изпълнение задълженията си на водач на МПС да възприеме предприетата маневра от П., която е била подала предварително ляв

пътепоказател,което е ясно указание за намаляване на скоростта и спиране от нейна страна с оглед завиване на ляво на кръстовището.Вместо това същият продължава да се движи с постоянна превишена скорост без да има задействане на спирачната система.

Именно това поведение довежда и да настъпилия удар между водения от него автомобил и този на ищцата,който след него навлиза във вектора на движение на насрещно идващия „*****“, с който възниква втори удар.

Тази изцяло предизвикана от застрахования при ответника като гражданска отговорност ситуация,води и да настъпване на установените по делото световъртеж и оплаквания от главоболие и болки в гърдите,шията и корема сочели на лека травма-1 точка по ISS-скалата на тежестта на нараняванията,протичаща с главоболие и световъртеж,като можели да се добавят и болки в гърдите,корема и шията.Непосредствено след удара П. била с отразени 15 точки по Глазгоу кома скала,което сочи ,че била в ясно съзнание,като няма отразяване в документацията,че е имала пълна или частична загуба на спомен за инцидента.Това не изключва възможността да е претърпяла леко мозъчно сътресение,без качествена промяна в съзнанието.Поради това и съдът не може да приеме твърдението в исковата молба,че същата поради удара получила и временна загуба на съзнание.В тази насока и приетата съдебно-медицинска експертиза е изрична.

Съобразно съдебно медицинската експертиза оплакванията на ищцата били бързопреходни-за около 10-15дни,още повече,че не били свързани и с нарушения на анатомичната цялост или разстройство на присъща функция.Установените предходни оперативни намеси и състояние на епилепсия на ищцата съобразно съдебно- медицинската експертиза не са повлияни от травмите от процесното ПТП. В тази насока следва да се приеме,че действително предвид показанията на свидетелката Митева и приетите болнични листове според които П. е била в отпуск заради инцидента от 24.IV.2020 г. до 01.VII .2020 г. като първите четири дни е лекувана в болнична обстановка,а останалите дни от отпуска-домашно амбулаторен,първоначално същата е търпяла по интензивни негативни последици от настъпилото ПТП.Извежда се,че след това ПТП състоянието на ищцата рязко се влошило,като зачестили случаите при които П. изключвала всичко,което я заобикаля,правела странни движения,които отшумявали до 5-6 минути,като нямала съзнание за това. Около шест месеца след инцидента ищцата не била в много адекватно състояние,не можела да и гледа домакинската работа,ангажиментите като съпруга и майка.Била се затворила,станала по – предпазлива,мълчалива,въпросните кризи я смущавали и притеснявали.Това състояние придължило около 6-8 месеца при което същата пак станала каквато била преди инцидента-весел и приятен за общуване човек. Към настоящия момент обаче била добре,работела и шофирала.Очевидно е,че по-интензивните негативни последици за П. са били за недълъг период от около 8 месеца от инцидента,когато същите са модифицирали ежедневието ѝ в изцяло негативен за нея аспект предвид и особения характер на някои от тях.

Предвид на изложеното и като съобрази интензитета и придължителността на неимуществените вреди в конкретния момент от живота на пострадалата ,съдът намира,че в режима на чл.52 от ЗЗД адекватното и пълно обезщетение възлиза на 1 5 000 лв. Този размер на

обезщетението според съда изпълнява изцяло принципа на справедливостта в конкретния случай, явява се съразмерен относимо действително установените вреди, претърпени от пострадалото лице и съставлява точно мерило за оценка на действителната загуба, формирана от степента на получените увреди и страдания, продължителността на оздравяване и пълното възстановяване на здравето П. от негативните последици от процесното ПТП. Разликата до пълния предявен размер на иска до 25 200 лева/като частичен от 40 000 лв./ следва да се отхвърли, тъй-като същият в тази насока е неоснователен, не отговаря на действително претърпените вреди и на правилата на справедливостта.

Върху така определеното обезщетение за неимуществени вреди, ще следва на основание чл.86 вр. с чл.497 ал.1 т.1 от КЗ да се изплати и законната лихва считано от 06.VII.2021 г., предвид обективирания тогава отказ за изплащане на поисканото обезщетение. В случая застрахователя отговаря чрез законната лихва върху обезщетението за вреди за собствената си забава.

В хода на производството не се установи в полза на ищцата да е направено правнорелевантно за настоящия спор друго обезщетително плащане относно вредите, породени от процесния инцидент, вкл. и относно квалифицирането му като трудова злополука и свързаните с нея репарации. В тази насока възраженията на ответника са неоснователни. Същите са такива и в останалите си части, с изключение на това за размера на претенцията.

Съобразно изхода от делото и на основание чл.78 от ГПК ще следва ищцата да получи от направените от нея разноски общо в размер на 1208 лева/1008 лв. държавна такса и 200 лв. депозит за вещо лице/ сумата от 720 лв. съобразно основателността на претенциите ѝ.

Ответната страна е направила разноски от общо 605 лева/600 лв. платени за експертизи и 5 лв. да удостоверение/, така и се следва възнаграждение за процесуално представителство по чл.78 ал.VIII от ГПК вр. с чл.37 от ЗПП в размер на 200 лв. или общо в размер на 805 лв., от които съобразно изхода на делото 323 лева.

Ответникът следва да заплати на адвокат В. Гев К. от АК-Перник, кантора-гр.София 1680 кв.“Борово“ бл.223 А съобразно чл.38 ал.II от ЗА, чл.7 ал.II т.3 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения предвид на уважената част от иска възнаграждение в размер 1750 лева.

Водим от изложеното Окръжен съд-Хасково

РЕШИ:

ОСЪЖДА ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, ЕИК*****, гр.София, район „Изгрев“ ж.к.“Дианабад“ бул.“Д-р Г.М.Д.“ №1 на основание чл.432 ал.1 от КЗ да заплати на Г. Х. П., ЕГН:*****, от гр.Свиленград, Хасковска област сумата от 15 000 лева застрахователно обезщетение за претърпените неимуществени вреди -болки, страдания и неудобства от причинено физическо и психично разстройство на здравето ѝ, в резултат на настъпило застрахователно събитие настъпило в гр.Свиленград на 24.IV.2020 г. – пътно транспортно произшествие, причинено от С. А. Г., гр. Свиленград, ЕГН *****, при управление на лек автомобил, „*****“ с рег. № ***** и притежаващ валидно

сключена застраховка "Гражданска отговорност", съгласно полица ВС/30/119003452319, валидна до 20.12.2020 г. при ответника, ведно със законната лихва от 06.VII.2021 г. до окончателното изплащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ предявеният от Г. Х. П., ЕГН:*****, от гр. Свиленград, Хасковска област против ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, ЕИК*****, гр.София, район „Изгрев“ ж.к. „Дианабад“ бул. „Д-р Г.М.Д.“ №1 осъдителен иск с правно основание чл.432 ал.І от КЗ за горницата над присъдения размер от 15 000 лева до пълния предявен размер от 25 200 лева, /предявен като частичен иск от 40 000 лева/ като неоснователен и недоказан, както и искането за присъждане на закона лихва върху тази горница.

ОСЪЖДА ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, ЕИК*****, гр.София, район „Изгрев“ ж.к. „Дианабад“ бул. „Д-р Г.М.Д.“ №1 да заплати на Г. Х. П., ЕГН:*****, от гр.Свиленград, Хасковска област сумата от 720 лева разноси по делото съобразно уважената част на исковете.

ОСЪЖДА Г. Х. П., ЕГН:*****, от гр.Свиленград, Хасковска област да заплати на „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, ЕИК*****, гр.София, район „Изгрев“ ж.к. „Дианабад“ бул. „Д-р Г.М.Д.“ №1 сумата от 323 лв. разноси по делото съобразно отвърлената част на предявените искове.

ОСЪЖДА ЗАД „ДаллБогг: Живот и Здраве“ ЕАД, ЕИК*****, гр.София, район „Изгрев“ ж.к. „Дианабад“ бул. „Д-р Г.М.Д.“ №1 да заплати на адвокат В. Г.ев К. от АК-Перник, кантора-гр.София 1680 кв. „Борово“ бл.223 А сумата от 1 750 лв. възнаграждение по чл.38 от ЗА.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд-Пловдив в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Хасково: _____